

Warszawa, 19.03.2020 r.

Ldz. 19/03/2020

Pan Tadeusz Kościński

Minister Finansów

Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

Działając w imieniu dwóch organizacji branżowych, reprezentujących łącznie ponad 70% rynku pożyczek pozabankowych, zwracamy się do Pana Ministra z apelem o podjęcie pilnych działań, łagodzących skutki ekonomiczne pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 dla przedsiębiorców działających w branży i zapewniające stabilność polskiego systemu finansowego.

Pozabankowe pożyczki gotówkowe od wielu lat z powodzeniem uzupełniają ofertę sektora bankowego, umożliwiając dostęp do finansowania dla tysięcy Polaków. Na przestrzeni ostatnich kilku lat sektor stał się adresatem szeregu regulacji prawnych, dzięki czemu instytucje pożyczkowe działają dziś w sposób transparentny i profesjonalny. Firmy pożyczkowe, wspólnie ze zrzeszającymi je organizacjami branżowymi, dokładają starań, aby prowadzić działalność nie tylko zgodnie z literą prawa, ale także z poszanowaniem norm etycznych oraz społecznej odpowiedzialności biznesu.

Sektor instytucji pożyczkowych, jakkolwiek świadczy usługi podobne do usług bankowych – udziela pożyczek gotówkowych – istotnie różni się od sektora bankowego. Instytucje pożyczkowe nie gromadzą depozytów, a środki na prowadzenie akcji pożyczkowej pozyskują z rynku kapitałowego, np. w formie emisji obligacji, z rynku bankowego, czy też od podmiotów powiązanych. Instytucje pożyczkowe są podmiotami oferującymi tylko jeden rodzaj usługi finansowej – pożyczki. Powoduje to, że nie są w stanie kompensować strat w tym segmencie przychodami, uzyskiwanymi w innych segmentach oferowanych usług – jak robią to podmioty oferujące szerszą gamę produktów, czyli banki.

Sektor instytucji pożyczkowych, odmiennie od sektora bankowego, nie uczestniczy w operacjach płynnościowych wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1810) – nie jest beneficjentem operacji otwartego rynku, czy kredytu refinansowego. Stajemy w obliczu niezwykle trudnej sytuacji, w której, z jednej strony, chcielibyśmy zapewnić jak najszerze wsparcie tysiącom naszych klientów, a z drugiej strony zachować płynność nie tylko, aby móc prowadzić bieżącą działalność operacyjną, ale także, aby wypłacać wynagrodzenia kilkudziesięciu tysiącom naszych pracowników oraz regulować zobowiązania wobec naszych wierzycieli.

Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce oraz Fundacja Rozwoju Rynku Finansowego, wspólnie z instytucjami pożyczkowymi, których interesy reprezentują, wypracowały pakiet rozwiązań, mających na celu wsparcie kredytobiorców dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, które polecamy uwadze Pana Ministra, załączając je do niniejszego pisma.

Jako przedstawiciele sektora instytucji pożyczkowych, działając w poczuciu odpowiedzialności i trosce o interesy naszych klientów, wyrażamy gotowość podjęcia dalej idących działań, wspierających klientów. Możliwość realizacji tych działań jest jednak warunkowana wprowadzeniem instrumentów, które umożliwią instytucjom finansowym utrzymanie płynności.

Z ankiety przeprowadzonej wśród instytucji pożyczkowych reprezentowanych przez Związek Przedsiębiorstw Finansowych i Fundację Rozwoju Rynku Finansowego, w której uczestniczyły 22 podmioty, wynika, że:

- blisko 96% instytucji pożyczkowych szacuje pogorszenie spłacalności pożyczek w efekcie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, a problemy ze spłatą mogą dotyczyć nawet do 50% aktywnych klientów;
- ponad 81% podmiotów spodziewa się problemów z dostępem do uzyskania finansowania w związku z trudną sytuacją ekonomiczną na rynkach światowych oraz na rynku polskim;
- zdecydowana większość spółek ocenia, iż dojdzie do istotnego pogorszenia wyników finansowych w związku z obniżeniem stóp procentowych;
- żadna z instytucji pożyczkowych nie będzie w stanie oferować swoim klientom tzw. wakacji kredytowych, jeśli nie będzie mieć dostępu do dodatkowych źródeł finansowania.

Zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o pilne podjęcie poniższych działań, które niwelowałyby część skutków pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

1. Zapewnienie firmom pożyczkowym możliwości rozpoznawania w kosztach podatkowych nieściągalnych wierzytelności

Działalność instytucji pożyczkowych została uregulowana w rozdziale 5a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. Art. 59a tej ustawy określa szczegółowe wymogi jakie należy spełnić, aby prowadzić działalność w zakresie udzielania pożyczek konsumenckich. Zgodnie z tym przepisem, instytucja pożyczkowa może prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej; minimalny kapitał zakładowy instytucji pożyczkowej wynosi 200.000,00 zł

W większości państw Unii Europejskiej instytucje pożyczkowe spełniające krajowe wymogi regulacyjne są uprawnione do zaliczania do kosztów podatkowych rezerw celowych/odpisów aktualizujących wartość wierzytelności pożyczkowych oraz do zaliczania do kosztów podatkowych lub uwzględniania w inny sposób w wyniku podatkowym odpisanych jako nieściągalne wierzytelności pożyczkowych.

W odniesieniu do możliwości zaliczania nieściągalnych wierzytelności do kosztów podatkowych lub uwzględniania w wyniku podatkowym jedynymi państwami, w których nie funkcjonuje to rozwiązanie, są Litwa oraz Polska.

Z kolei rozwiązania umożliwiające zaliczenie do kosztów podatkowych rezerw celowych/odpisów aktualizujących wartość wierzytelności pożyczkowych funkcjonują we wszystkich krajach UE, z wyjątkiem Litwy, Malty oraz w Polsce.

W naszej ocenie utrzymywanie dyskryminacji podatkowej instytucji pożyczkowych względem pozostałych kredytodawców, nie znajduje uzasadnienia. Co więcej, aktualny stan prawny silnie wpływa na możliwość kształtowania przez instytucje pożyczkowe konkurencyjnej oferty produktowej. Z naszych analiz wynika, że efektywna stawka podatku w instytucjach

pożyczkowych oscyluje w granicach 38%, podczas gdy w sektorze bankowym jest to 24%, a w sektorze SKOK jedynie około 13%.

Obniżenie efektywnej stawki podatkowej instytucji pożyczkowych, tj. zrównanie jej ze stawką, którą opodatkowane są dochody innych instytucji finansowych, w szczególności banków, umożliwi wygenerowanie środków finansowych, które będą mogły zostać skierowane na przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii wirusa SARS-CoV-2.

2. Dostęp do preferencyjnych źródeł finansowania w celu wsparcia płynności

Instytucje pożyczkowe, jak wspomniano powyżej, są podmiotami, które nie finansują swojej działalności w oparciu o depozyty, lecz pozyskują finansowanie z rynku kapitałowego, bankowego, w ramach grup kapitałowych. Według szacunków Biura Informacji Kredytowej¹ instytucje pożyczkowe o przychodach nieprzekraczających 100 mln zł finansują się w głównej mierze poprzez zobowiązania wobec jednostek powiązanych, kredyty i pożyczki, emisje papierów wartościowych, a w ograniczonym stopniu poprzez kapitały własne. Instytucje pożyczkowe, których przychody przekraczają 100 mln zł w większym stopniu finansują się kapitałami własnymi, ale również w znacznej mierze polegają na finansowaniu zewnętrznym.

Zawirowania w gospodarce światowej, na światowych rynkach finansowych, ale również na rynku polskim powodują, że większość instytucji pożyczkowych będzie doświadczać problemów z pozyskiwaniem finansowania na prowadzenie bieżącej działalności.

Postulujemy zapewnienie instytucjom pożyczkowym dostępu do preferencyjnych źródeł finansowania, np. linii kredytowych, czy kredytów obrotowych na utrzymanie płynności. W naszej ocenie byłoby to działanie symetryczne, a jednocześnie odpowiadałoby działaniom realizowanym przez bank centralny na rzecz sektora bankowego.

3. Wykup obligacji korporacyjnych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Polski Fundusz Rozwoju lub inną instytucję kontrolowaną przez organy publiczne

Problemy z utrzymaniem płynności w sektorze instytucji pożyczkowych mogą skutkować brakiem możliwości wykupu wyemitowanych obligacji korporacyjnych, co mogłoby wpłynąć negatywnie na sytuację na rynku kapitałowym. Postulujemy wprowadzenie mechanizmów, które umożliwiłyby skup obligacji wyemitowanych przez instytucje pożyczkowe.

4. Zawieszenie płatności podatków, składek ZUS oraz innych danin publicznych przez okres pandemii

Dla wielu instytucji pożyczkowych, w szczególności zatrudniających większą liczbę pracowników, stałym i poważnym comiesięcznym obciążeniem jest odprowadzenie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, a także zaliczek na podatek. W związku z zaistniałą sytuacją i ograniczeniami w funkcjonowaniu całej gospodarki, uiszczenie składek przyczynia się do znacznego ograniczenia płynności i stawia instytucje pożyczkowe przed trudnymi decyzjami związanymi z koniecznością redukcji zatrudnienia. Tymczasem w aktualnej sytuacji utrzymanie zatrudnienia pracowników staje się absolutnym priorytetem. Postulujemy objęcie instytucji

---

1

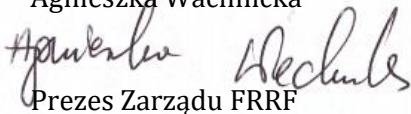
https://kcf.projektekf.pl/sites/default/files/materialy_prasowe/Obraz%20rynku%20consumer%20finance%20w%202018%20r..pdf

pożyczkowych propozycjami tarczy antykryzysowej w zakresie odroczenia zapłaty danin publicznoprawnych.

Wierzymy, że w tej wyjątkowej i trudnej sytuacji wspólnie wypracujemy pakiet rozwiązań, które pozwolą nie tylko odciążyć naszych klientów, ale także przetrwać samej branży. Jesteśmy otwarci na dialog z sektorem publicznym, aby zaproponować optymalne w tej ciężkiej sytuacji rozwiązania.

Z poważaniem,

Agnieszka Wachnicka

Prezes Zarządu FRRF

Andrzej Roter

Prezes Zarządu ZPF